

[Duborg.]

1/3 for Landbrugsejendommene, fordi de udgør en større Gruppe kapitalmæssigt set end andre Ejendomme i Landkommunerne.

Det er een Side af Sagen; men dernæst er jo Spørgsmaalet: Hvorledes virker det nu indenfor de forskellige Ejendomsgrupper: Landbrugsejendomme og ikke Landbrugsejendomme? Dér skal man jo — det kan man rent teoretisk beregne — komme til det Resultat, at en saadan Skattereform vil medføre en procentisk set meget stor Forøgelse af Beskatningen paa de mindste Ejendomme, fordi selve Ejendomsskylden er stigende progressivt med Ejendommens Størrelse, saaledes som den beregnes. Jeg har set Udregninger fra mange Kommuner her i Danmark, hvor man har taget samtlige Skatteydere i Kommunerne og ikke som det ærede Medlem Hr. Jens Jensen pillet nogle faa Stykker ud, der passer til det, der skal paavises, og saa kommer man til det Resultat, ret ensartet, forbavsende ensartet for Resten, i den Snes Kommuner, som jeg har haft Lejlighed til at se paa, at de smaa Ejendomme faar et Tillæg af en 30—40 pCt. Saa er det aftagende opefter for Landbrugsejendommenes Vedkommende, og naar vi kommer til store Bøndergaarde, gaar det rundt regnet lige op.

For bymæssige Ejendomme i Landdistrikterne er Forholdet selvfølgelig ogsaa dér, at de smaa Beboelsesejendomme ligeledes faar et Tillæg paa en 30—40 pCt., for de har i Forvejen ingen Ejendomsskyld, men omvendt faar store bymæssige Ejendomme, enten det er Villaer eller Forretningsejendomme, en meget stor Lettelse, i mange Tilfælde over 75 pCt.

Jeg kan som Eksempel herpaa nævne to typiske Kommuner, en Ø-Kommune og en vestjydsk Kommune, og man kommer dér til det Resultat, som man kunde vente, at Udslaget er større i en Ø-Kommune, end det er i en vestjydsk Kommune, fordi Forholdene jo nu en Gang ligger saadan, at Ejendommene i Størrelse ikke afviger saa meget fra hinanden i de vestjydske Kommuner som i Ø-Kommunerne.

Den Ø-Kommune, jeg har taget her, er en Kommune i Assens Amt, som for øvrigt ikke er nogen Undtagelse, den falder ret godt sammen med Normen og giver derfor, mener jeg, et fortrinligt Eksempel paa, hvorledes det normalt vil virke under gode Jordbundsforhold som i de fynske Egne. Af de 174 Ejendomme i Kommunen faar de 129 ved Overgangen til fuld Grundskyld Tillæg, og de 45 faar Lettelse. Dér ser vi jo straks, at det er det store Flertal, der faar

Tillæg, og et Mindretal, der faar Lettelse. Men naar vi saa ser, hvorledes Overgangen til fuld Grundskyld virker i Enkeltheder, kommer vi til det meget interessante Resultat, at af 29 smaa Landbrugsejendomme med indtil 3 000 Kr. i Grundskyld — det er altsaa Ejendomme paa indtil en 5—6 Tønder Land — faar de 28 et Tillæg paa 31 pCt., medens en Villabebyggelse — det er en Rentier, der har slaaet sig ned paa et saadant lille Landbrug paa sine gamle Dage — faar en Lettelse paa 35 pCt. Den eneste af de smaa Landbrugsejendomme, som faar Lettelse, er Rentierens Villa.

Ser vi saa paa de større Husmandsbrug — der er 36 med 3 000—8 000 Kr.s Grundskyld —, faar de 14 pCt. Tillæg; kommer vi op til Gaarde, større og mindre Gaarde, altsaa Gaarde fra ca. 15—20 Tdr. Land op til 70—80 Tdr. Land, faar de et Tillæg af 5 pCt., altsaa ret ubetydeligt, og 7 store Gaarde i Sognet med over 50 000 Kr.s Grundskyld faar en Lettelse paa 3 pCt.

Dette Forhold gentager sig i de fleste Kommuner, saaledes at naar man kommer op til store Bøndergaarde og store Gaarde, bliver Skatten omtrent uforandret, hvoriimod Skattestigningen er stærkt voksende nedad.

Ser vi saa, hvem der faar Lettelsen, skulde man jo forvente, at det var de 67 Ejendomme, som findes i Kommunen, men som ikke henregnes til Landbruget, altsaa andre Ejendomme. Men af disse 67 andre Ejendomme faar de 43 mindste ingen Lettelse, men et Tillæg paa 41 pCt., 20 Ejendomme paa 5 000—10 000 Kr. faar en Lettelse paa 62 pCt., og saa er der tre store Villaer, Forretningsejendomme, i Sognet, der faar en Lettelse paa 73 pCt. Og tilfældigvis findes der i dette Sogn et Slot med 17 Tdr. Land Park, som for øvrigt kun er vurderet til 100 000 Kr. til Ejendomsskyld, saa det er ikke Ejendomsskylden, der trykker særlig haardt paa dette Sted, det er mange Gange det værd i Opførelse, men det staaer til 100 000 Kr. Men skønt det staaer saa lavt vurderet til Ejendomsskyld, som det gør, faar det alligevel en mægtig Lettelse. Der betales i Dag af dette Slot med de 17 Tdr. Land Park 657 Kr., men naar Loven bliver gennemført, slipper Ejeren med 208 Kr. Det er et Resultat fra en ret typisk Ø-Kommune.

Saa kunde jeg som Modsætning dertil tage den anden Yderlighed her i Danmark, de vestjydske Kommuner. Ogsaa dér har jeg haft Lejlighed til at anstille Undersøgelser, og jeg vil gerne nævne nogle faa Tal fra et ganske almindeligt vestjydsk Sogn.